

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.531/2024/7.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Dr. Darányi József Tibor ügyvéd (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	Katasztrófavédelmi Igazgatóság1 (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Osztovcics Gábor István tű.hdgy.
A per tárgya:	illetménnyel kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (19. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott ítélet:	Fővárosi Törvényszék 49.K.700.266/2024/18. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 190.000 (százkilencvenezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a 2020. október 1. napja és 2023. január 31. napja közötti időszakban (a továbbiakban: perbeli időszak) szerparancsnoki beosztásban állt szolgálatban az alperes helységi Katasztrófavédelmi Kirendeltségének területi Hivatásos Tűzoltóparancsnokságán 24/48 órás váltásos munkarendben. A perbeli időszakban rendszeresen látott el a munkáltató utasítása alapján a munkaköréhez nem tartozóan rajparancsnoki, gépjárművezetői, illetve beosztott tűzoltói feladatokat, melyek után ellentételezésben nem részesült. A felperes

3.501.490 forint megbízási díj megfizetésére irányuló szolgálati panaszát az alperes a határozatszám1 számú határozatával részben megalapozottnak találta és 347.850 forint megbízási díj megfizetését jogszerűnek tartotta, ezt meghaladóan a szolgálati panaszt mint megalapozatlant elutasította.

A kereset és a védírat

[2] A felperes a módosított keresetében az alperest megbízási díj jogcímen elsődlegesen 1.797.225 forint, másodlagosan 1.708.330 forint tőke és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. Keresetének jogalapjaként hivatkozott a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés c) pontjára, valamint a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) 2. § (1) bekezdés ba) alpontjára, 5. számú melléklet 3. fejezet 25. sorszáma, 2. fejezetének 43. sorszáma és 3. fejezet 18. és 24. sorszáma. Az elsődleges kereseti kérelme tekintetében az összecszerűséget arra az esetre, amikor rajparancsnokot helyettesített egy esetben havi szinten a rendvédelmi illetményalap 100%-ában, míg egynél több alkalom esetén 150%-ában számította, gépjárművezető, illetve beosztott tűzoltó helyettesítése esetén havi egy esetben 50%-os megbízási díjjal, míg egynél több esetben 75%-os megbízási díjjal számolt. A másodlagos kereseti kérelménél a peresített 28 hónapra átlagosan a rendvédelmi illetményalap 190%-ában jelölte meg a megbízási díj mértékét, mindkét kereseti kérelménél levonva az alperes által már megfizetett 347.850 forintot.

[3] Az alperes a védíratában a felperes módosított keresetének elutasítását kérte, vitatva azt jogalapjában.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság az ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek megbízási díj jogcímen 1.584.650 forint tőkét és annak késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az ítéletének indokolásában a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára, (2)-(6) bekezdésére, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet 10. § (2) bekezdésére, a Hszt. 44. § (1) bekezdésére, 45. § (1) bekezdésére utalással kifejtette, hogy az egyes munkakörök besorolása kógens, azok szervezeti hierarchiája jogilag rendezett. A Hszt. 2. § 25. pontja, valamint a BM rendelet 5. számú melléklet II. fejezet 43. pontja, III. fejezet 18., 22. és 23. pontja értelmében a szerparancsnoki beosztás különbözik a rajparancsnok, a beosztott tűzoltó és a gépjárművezető beosztásoktól. A Fővárosi Ítéltábla nyomozó és vizsgáló, valamint főnyomozó és fővizsgáló szolgálati beosztások tekintetében hozott eseti döntéseiben foglalt elvi megállapításokat a jelen perben is alkalmazandónak

tartotta. Helytelennek ítélte azt az alperesi álláspontot, hogy az alacsonyabb besorolású beosztásokat a felperesi szerparancsnoknak külön ellentételezés nélkül kell ellátnia, mert amennyiben ez így lenne, akkor ez jogszabályilag nem elkülönítetten, hanem egyazon munkakör keretén belül került volna meghatározásra. A jogszabály nem rögzít olyan feltételt, hogy megbízási díj csak abban az esetben jár, ha a saját beosztásánál magasabb beosztású feladatokat lát el többletfeladatként a felperes. Az a körülmény, hogy a kerületi kirendeltség felszereltsége nem teszi lehetővé, hogy a szolgálatparancsnoki beosztással rendelkező hivatásos állományú ekként teljesítsen szolgálatot, a felperes terhére nem eshet. Kúriai gyakorlatra utalással kifejtette, hogy a munkaköri leírás tartalma a munkáltató által önkényesen nem bővíthető, az alperes csak adott beosztáson belül határozhatja meg szabadon a felperes munkaköri feladatait. A többletmunkavégzésre vonatkozó felperesi kimutatások tartalmát az alperes nem vitatta, azok alapján megállapíthatóvá vált, hogy a felperes rendszeresen más beosztásba tartozó feladatokat látott el. Ellentmondásosnak tartotta az alperesi érvelést a szerparancsnok helyettesítő jellege tekintetében a rajparancsnoki beosztás vonatkozásában, mert ezen álláspont esetén már a szolgálati panasz alapján megadott 6 hónapra sem járt volna a felperesnek megbízási díj. A Kúria joggyakorlatára is figyelemmel a 30 napot meghaladó teljesítésre vonatkozó Hszt. 71. § (6) bekezdése szerinti feltétel teljesült, mert a vizsgálat tárgyává tett időszakban rendszeresen, visszatérően került foglalkoztatásra a felperes a beosztásától eltérő munkakörökben. A felperes munkaidejének jelentős részében, nem eseti jelleggel a szerparancsnoki beosztáshoz nem tartozó 3 másik munkakörbe tartozó feladatokat is ellátott, ezért a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díjra jogosult.

[5] A megbízási díj összecszerűségét a Hszt. 71. § (5) bekezdése szerinti intervallumban a vonatkozó kúriai joggyakorlat felhívásával a munka bonyolultságát, időigényét, gyakoriságát, a szükséges többlettudást összességében értékelve, a többlettevékenység mennyiségét, mértékét a napi szolgálati feladatokhoz arányosítva – utalva a Fővárosi Ítéltábla eseti döntéseire is – akként számította, hogy a 28 érintett hónapból 12 hónapra – amikor havi 1-2 alkalommal látott el többletfeladatokat a felperes – az illetményalap 150%-ában, míg arra a 16 hónapra, amikor 2-nél több alkalommal látott el havonta többletfeladatokat a felperes, az illetményalap 200%-ában határozta meg a megbízási díjat, figyelembe véve a már megfizetett 347.850 forintot.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[6] Az alperes a fellebbezésében kérte elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, a másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a megbízási díj legfeljebb 50%-os mértékben történő megállapítására irányult. Fellebbezésének indokolásában a BM rendelet 5. mellékletére utalással kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a jogszabályi hivatkozásai tekintetében nem megfelelő értelmezéssel jutott arra az álláspontra, hogy a felperest a megbízási díj megilleti, az elsőfokú ítéletben felhívott eseti döntések a jelen perben analóg módon nem alkalmazhatók. Az elsőfokú ítélet hibásan vette figyelembe a jogvita tárgyát képező beosztás és az ahhoz kapcsolódó feladatkörök jellegét és tartalmát. A fellebbezésnek II. pontjában részletezte a szolgálatparancsnok és a rajparancsnok feladatait, és kifejtette, hogy a szerparancsnok alapesetben, amikor senkit nem helyettesít, a beosztott tűzoltóval egyező feladatokat lát el. Ezen felül rendelkezik tűzoltásvezetési képesítéssel, mely képessége csak a rajparancsnok távollétében kerül előtérbe. Ezen helyettesítési igény indokolta a szerparancsnoki beosztás

létrejöttét, lényeges jellemzője tehát a helyettesítő jelleg, klasszikusan nem tartozik hozzá egyedi feladatkör. A helyettesítés nem a rajparancsnoki feladatok teljes spektrumára vonatkozik, hanem csak a káreseteknél végzett tevékenységre. Több éves szakmai tapasztalat birtokában lehet valaki szerparancsnok, miután megszerezte a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságoknál, az önkéntes tűzoltó egyesületeknél, valamint az ez irányú szakágazatokban foglalkoztatottak szakmai képzési követelményeiről és szakmai képzéseiről szóló 9/2015. (III. 25.) BM rendeletben (a továbbiakban: 9/2015. BM rendelet) előírt szakmai képesítést. A szerparancsnok egyszerre csak egy feladatkört láthat el, vagy beosztott tűzoltóként vagy rajparancsnokként tevékenykedhet. Amennyiben beosztott tűzoltói feladatokat végez, a saját alapfeladatait látja el, ezért fogalmilag kizárt a többletjuttatás. A szerparancsnok magasabb alapbérezésében megmutatkozik, hogy akkor is többletjuttatásban részesül, ha egy hónapban egyszer sem helyettesíti a rajparancsnokot. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára és 71. § (6) bekezdésére utalással kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet [44] bekezdésében a 30 napot meghaladó teljesítésre vonatkozó Hszt. 71. § (6) bekezdéssel összefüggésben kúriai joggyakorlatra utalással kifejtett elsőfokú bírósági álláspont nem vette figyelembe, hogy a helyettesítési díj megítélését nem vitatta az alperes. A Fővárosi Ítéltábla nyomozó-vizsgáló relációban hozott eseti döntései nem vehetők figyelembe, mert a szerparancsnok csak a katasztrófavédelmi szerveknél létező speciális beosztás, melyre vonatkozó szakmai és képzési elvárásokat a 9/2015. BM rendelet részletesen kibontja. A szerparancsnok olyan speciális beosztási forma, amit nem csak a speciális tevékenységi köre hívott életre, hanem a szolgálat-szervezés más módon történő kivitelezhetetlensége. Emiatt a szerparancsnoki beosztást létrehozó szabályozók speciális jogforrásnak tekintendők a Hszt.-hez viszonyítva, ezért hibás az a megközelítés, hogy az elsőfokú ítélet a rendőrség kötelékébe tartozó személyek ügyében hozott ítéleteket tekinti hivatkozási alapnak. A BM rendelet nyomozó és vizsgáló tiszteket említ, akiknek munkaköre markánsan eltérő, míg a szerparancsnok, gépjárművezető és beosztott tűzoltó feladatköre túlnyomórészt azonosak, egyedül a rajparancsnok feladatai térnek el jobban. A szerparancsnok és szolgálatparancsnok relációjában hozott Fővárosi Ítéltáblai eseti döntések sem relevánsak, mert a szolgálatparancsnok magasabb felelősségi szinttel és markánsan eltérő feladatkörrel rendelkező beosztás. A jelen esetben azonban a felperes a magasabb beosztás helyettesítésének esetére, amennyiben az meghaladta a havi 3 alkalmat, a megbízási díjat megkapta. A Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Szervezeti és Működési Szabályzata (a továbbiakban: SZMSZ) VI.10. 128. d.) alpontjára utalással kifejtette, hogy a szerparancsnok feladata és hatásköre tekintetében a megbízás nem azt jelenti, hogy a szerparancsnok bármilyen eltérő feladatot köteles végezni mint szerparancsnok attól, ami alapvetően a munkaköri leírásában szerepel. A magasabb szolgálati beosztás tartalmazza az alacsonyabb beosztás feladatainak tartalmi ellátásának ellentételezését is, tehát ebben az esetben a megbízási díj nem értelmezhető. Rendszeres többletfeladatnak az alperesnél kialakult gyakorlat szerint a havi szolgálatok legalább felében ellátott többletfeladat tekintendő. Amennyiben a szerparancsnok havi 1-3 alkalommal helyettesíti a rajparancsnokot, akkor ezért a plusz feladatért az alapból magasabb bérezése nyújt ellentételezést, mely havi plusz 54.800 forint. Ha ez a helyettesítés eléri a havi 4 alkalmat, akkor az alapbérén felül 150%-os megbízási díjban is részesül. A felperes azon időtartamokban, mikor ez a rendszeresség megállapítható volt, megkapta a megfelelő anyagi ellentételezést, a bruttó 347.850 forint megbízási díjat. Amennyiben az elsőfokú bíróság álláspontja helytálló lenne, a felperes az 54.800 forintos havi illetménykiegészítést jogalap nélkül vette volna fel.

[7] A megbízási díjösszegezésénél a Hszt. 71. § (5) bekezdésére utalással aggályosnak tekintette a megbízási díj mértékének meghatározását, a Hszt. szerinti 50-200%-os intervallum nem lehet egyéni méltánylás, szociális körülmények figyelembevételének

kérdése. A tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének általános szabályairól szóló 39/2011. (XI. 15.) BM rendelet pontosan meghatározza a különböző beosztások feladatait, egyszerre, egyidejűleg csak egy feladatkört láthat el a szerparancsnok, vagy beosztott tűzoltóként vagy rajparancsnokként helyettesi minőségben. Mindezek miatt indokolatlannak tekinthető az 50%-ot meghaladó mértékű megbízási díj megállapítása.

[8] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet fellebbezett részének helybenhagyását, másodfokú perköltségigény mellett. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat egyenként és összességében helytállóan értékelte, a bírói gyakorlatot is figyelembe véve az irányadó jogszabályhelyeket helyesen értelmezte, döntésének okszerű és részletes indokait adta. A Hszt. 71. § (6) bekezdésével összefüggő alperesi érvelést értelmezhetetlennek tartotta, az ezzel kapcsolatos bírói gyakorlat kidolgozásra került. Hivatkozott a megbízási díj tárgyú perekben született hasonló tényállás mellett hozott Fővárosi Ítéltáblai és kúriai ítéletekre. Az alperes a fellebbezésében megismételte az elsőfokon előadottakat, igyekszik összemosni a szerparancsnok és a rajparancsnok munkaköreit. Kiemelte a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.700.044/2024. számú ügyben hozott ítéletét, mely tisztázta a rendszeresség és folyamatosság fogalmát azzal, hogy a havi 10%-ot meghaladó helyettesítés már eléri a rendszeresség kritériumát. Megfogalmazásra került a többletmunka fogalma, a beosztáshoz nem tartozó munkakör ellátása többletmunkaként értelmezendő, mely nem maradhat ellentételezés nélkül. A perbeli többletfeladatokat saját feladatai mellett látta el, azok ellátása alól a szolgálat átvételekor felmentést nem kapott. A lefelé helyettesítésre vonatkozó alperesi előadás nem elfogadható, mert ez alapján bárki igénybe vehető más munkára rendfokozattól függetlenül. A csatolt munkaköri leírásokból az a következtetés vonható le, hogy azok jelentős mértékben eltérnek egymástól, nem kapcsolódnak. A rajparancsnoki feladatok ellátása során az aktuális napon minden feladatot maradéktalanul teljesített. A megbízási díj összegszerűsége arányos és megfelelő, az elsőfokú bíróság figyelembe vette, hogy az alperes több munkakörben is kötelezte szolgálati feladatellátásra.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[9] A fellebbezés nem alapos.

[10] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. A másodfokú eljárás terjedelme vizsgálatkor figyelembe vette, hogy az elsőfokú ítélet keresetet részben elutasító rendelkezését az alperes fellebbezéssel nem támadta, ezért a másodfokú bíróság a megbízási díj fizetésére kötelező rendelkezést vizsgálhatta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a megbízási díj jogalapja körében az irányadó tényállást helytállóan állapította meg, a vonatkozó anyagi jogi rendelkezéseket helytállóan értelmezte és alkalmazta, figyelemmel volt a kialakult bírói gyakorlatra is, továbbá megalapozott érdemi döntést hozott a megbízási díj összegszerűsége körében is. Az elsőfokú ítélet indokait – azok ismétlése nélkül – osztotta, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel mutat rá az alábbiakra.

[11] Az elsőfokú bíróság a hivatásos állomány tagjának többlettevékenységéért járó megbízási díj jogalapja körében helyesen utalt a kiforrott ítélkezési gyakorlatra, amely szerint amennyiben a szolgálati beosztáson kívüli rendszeres tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az többletfeladatnak minősül, és megbízási díj iránti igényt alapoz meg. A hivatásos állomány tagjának a szolgálatteljesítése során a munkaköri leírásban rögzített, és a munkáltató rendelkezése alapján a beosztásához tartozó, illetve a munkaköri leírásban konkrétan nem nevesített feladatokat is végre kell hajtania, azonban a beosztáshoz nem tartozó feladatkör ellátása többletszolgálatnak minősül, amelynek elvégzéséért – amennyiben az az adott szolgálati beosztáshoz nem tartozó, rendszeresen elvégzett további tevékenység – ellenszolgáltatásra jogosult (Mfv.I.10.304/2017/15.). A munkáltató esetenként valóban utasíthatja a hivatásos állomány tagját a beosztásához nem tartozó feladatok ellátására is, ezzel azonban nem sértheti a beosztástól eltérő feladat tartós ellátása következtében fennálló díjazásra való jogosultságát. A munkáltató utasítási joga ugyanis nem korlátlan, és csak olyan feladatokat határozhat meg egy adott munkakörhöz rendelt, amelyek annak keretei közé tartoznak. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, jogellenesnek számít az a gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását (Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.246/2020/4., Kf.VIII.39.804/2021/4.).

[12] Az elsőfokú bíróság a töretlen ítélkezési gyakorlatra hivatkozással helyesen állapította meg, hogy a megbízási díjra jogosultság tekintetében kizárólag az bír relevanciával, hogy az elvégzett feladatok a felperes beosztásához tartoztak-e. A BM rendelet szerint a szerparancsnok és a szolgálatparancsnok egymástól eltérő beosztások, amelyekhez különböző feladatellátások tartoznak. A két beosztás más képzettséget követel meg, a hozzájuk kapcsolódó felelősségi körök is eltérnek, a felperes beosztásához képest a szolgálatparancsnoki tiszti beosztás. A munkaköri leírás nem tartalmazhat a kinevezésben meghatározott beosztáshoz nem tartozó, általánosan ellátandó feladatot, mint a beosztás részét. Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át, rendszeresen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgálatnak minősül, és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.40.292/2020/4.).

[13] A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladat-ellátás akkor állapítható meg, ha a hivatásos állomány tagja – annak okától függetlenül – szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkört lát el. A felek által nem vitatott tényállás szerint a szerparancsnok beosztású felperest az alperes utasította – jogszerűen – bizonyos szolgálatok során egyéb feladatok ellátására. Az a nem releváns körülmény, hogy a felek ezt a többletszolgálatot helyettesítésnek nevezik, a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alkalmazását nem zárja ki. A Kúria korábbi határozataiban (Kf.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) leszögezte, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, amelyből következően a felperest megbízási díj illeti meg, amennyiben rendszeresen nem a kinevezése szerinti beosztásához tartozó feladatkört lát el többletfeladatként, ahogyan ez a perbeli esetben megvalósult.

[14] A munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett, és a kimutatásokban tételesen megjelölt feladatok nem a felperes beosztásához tartoztak, a többletfeladatok ellátására rendszeresen, folyamatosan visszatérő jelleggel került sor, így a Hszt. 71. § (6) bekezdése szerinti 30 napot meghaladó megbízás megvalósulása is megállapítható. A többletfeladatok ellátása nem eseti jellegű, hanem rendszeresen ismétlődő kötelezettsége volt a felperesnek, így az alapján díjazásra vált jogosulttá. Ezzel összefüggésben a Kúria döntései (Mfv.II.10.623/2015/4., Mfv.II.10.038/2015/5., Mfv.II.10.304/2017/15., Kf.III.45.110/2022/4., Kf.VII.45.155/2021/6., Kf.III.45.020/2021/4.) kimondták, hogy a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységéhez nem tartozó feladatokat is, ugyanakkor az ilyen jellegű feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül. Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át „rendszerszintűen”, a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgálatnak minősül, és az alapján ellentételezésre jogosult.

[15] A megbízási díj jogalapja körében az alperesnek a fellebbezésében arra vonatkozóan kellett volna a megfelelő anyagi jogszabályhelyekre történt hivatkozással alátámasztott érvelését előadnia, hogy az elsőfokú bíróság okfejtése a perbeli munkakörök elkülönítése tekintetében nem helytálló. Ehhez képest az alperes a fellebbezésében a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának felhívásán túl csupán az SZMSZ szerparancsnok feladat- és hatáskörét rögzítő 128. pont d) alpontjára hivatkozott, ebből azonban semmilyen következtetés nem vonható le arra vonatkozóan, hogy a szerparancsnok feladatköre mennyiben eltérő a rajparancsnok, a beosztott tűzoltó és a gépjárművezető feladataitól. Maga is utalt a fellebbezésében a BM rendelet 5. mellékletére, és részletezte a szolgálatparancsnok és rajparancsnok feladatköreit, azonban ezen túlmenően csak állította, hogy a szerparancsnok feladatai lényegében a beosztott tűzoltóéval egyeznek, és csak akkor jár el valójában szerparancsnokként, amikor a rajparancsnokot helyettesíti. Ennek jogszabályi alapját azonban nem adta meg, a 9/2015. BM rendelet képesítési követelményekre vonatkozó előírásaira utalással sem tudta alátámasztani, hogy a szerparancsnoki beosztás alapvetően miért egyező a beosztott tűzoltói beosztással. Mindezekre tekintettel nem vezethetett eredményre az az érvelése, hogy amennyiben a szerparancsnok beosztott tűzoltóként jár el, akkor az alapfeladataihoz tartozó feladatellátásért megbízási díj fogalmilag kizárt, míg a rajparancsnok helyettesítése esetén a megemelt alaphérezésében benne foglaltatik a többletfeladatok ellátásának ellentételezése.

[16] Ugyan utalt a fellebbezésében az elsőfokú ítélet Hszt. 71. § (6) bekezdése kapcsán a 30 napot meghaladó teljesítéssel összefüggően előadott érvelésére, nem fejtette azonban ki, hogy ez a perbeli esetre vonatkozó konkrét tényállás tekintetében miért és mennyiben tekinthető helytelennek. Az elsőfokú ítéletben hivatkozott, a nyomozó és vizsgáló relációjában született ítéltáblai eseti döntések valóban nem a jelen perbeli munkakörökre vonatkoznak, azonban az ott rögzített elvek analóg módon alkalmazandóak a munkakör munkáltató általi önkényes bővítésének tilalma, valamint a rendszeresen végzett, a munkakör szerinti beosztáshoz nem kapcsolódó többletfeladatok ellátásért járó megbízási díj tekintetében. Erre figyelemmel alaptalanul érvelt az alperes a fellebbezésében azzal, hogy a szerparancsnok az alperesi szervezetben kialakult speciális beosztási forma, ezért a rendőrségi beosztások tekintetében hozott ítéletek rendelkezései analóg módon nem alkalmazandóak. Ugyanezek érvényesek a szerparancsnok és a szolgálatparancsnok relációjában hozott Fővárosi Ítéltáblai eseti döntésekre, ezért a perbeli esetben nem volt relevanciája annak,

hogy a szolgálatparancsnok a szerparancsnokhoz képest magasabb beosztásnak minősül, az elkülönült más munkakörhöz tartozó feladatok rendszeres ellátása megalapozza a megbízási díj fizetésének kötelezettségét.

[17] A már felhívott bírói gyakorlat alapján nem annak van jelentősége a megbízási díj megítélése szempontjából, hogy az ellátott többletfeladatok a munkaköri feladatokhoz képest magasabb szolgálati beosztáshoz tartozóak-e vagy sem, a más munkaköri feladatok tartós ellentételezés nélküli ellátása megbízási díjra jogosít. A perbeli időszak egészében ellátott többletfeladatok rendszerességének van jelentősége, ezért amennyiben a megbízási díj megállapításának kritériumai fennállnak, a perbeli időszak egészére megállapítandó a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti megbízási díj, a 71. § (5) bekezdése szerinti 50-200% intervallumban mérlegeléssel megállapítható mértékben. Mindezekre tekintettel nem vezetett eredményre a fellebbezés azon érvelése, hogy az alperesnél milyen rendszer alakult ki a rendszeres többletfeladatok ellentételezésére, továbbá hogy a rajparancsnoki helyettesítés esetére az alapilletménybe beépített többletjuttatás fedezi a többletmunka ellenértékét. Ugyanilyen indoknál fogva nem volt jelentősége azon alperesi érvelésnek sem, hogy a rajparancsnok időszakos helyettesítése okán bruttó 347.850 forint megbízási díj már kifizetésre került a felperes részére.

[18] Mindezekre tekintettel helytállóan jutott arra jogkövetkeztetésre az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerint megbízási díjra jogosult.

[19] A megbízási díjösszege körében az alperes az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét támadta. Amennyiben az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését nem tartotta megfelelőnek, fellebbezésében a Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel a megfelelő eljárási jogszabálysértés megjelölése mellett be kellett volna mutatnia, hogy az ítélet ezen álláspontja (az összegezési meghatározás), milyen konkrét érvek és igazolt tények alapján minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek, körülmények, amelyeket nem vett figyelembe és amelyek – az értékelt körülmények figyelembevételével – más összegezési eredményre vezettek volna. Az alperes a fellebbezésben megsértett jogszabályhelyként csupán a Hszt. 71. § (5) bekezdését és a megbízási díjösszege körében összefüggést nem mutató 39/2011. (XI. 15.) BM rendeletet jelölta meg, melyek nem tekinthetők a mérlegelés jogszerűségével ekvivalens eljárásjogi rendelkezésnek, amely mentén az elsőfokú bíróság összegezési körében hozott döntése érdemben felülbírálható lenne. A másodfokú bíróság ezért csak annak megállapítására szorítkozhatott, hogy az elsőfokú bíróság a megbízási díjösszege körében is megalapozott döntést hozott.

[20] Az alperes a fellebbezésében nem adott elő olyan érvelést, amely az elsőfokú ítéletben foglaltak megdöntésére alkalmas lenne, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[21] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, annak mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1)-(2) bekezdéseire figyelemmel állapította meg. Ennek során a felperes által felszámított költség összegét a pertárgy értékére, az ügy bonyolultságára, a felperes által benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére, valamint a tárgyaláson történt elbírálásra tekintettel nem tartotta eltúlzottnak figyelemmel arra is, hogy a felszámítás tételeit az alperes nem vitatta.

[22] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték (126.772 forint) az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[23] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2025. november 26.

dr. Szőke Mária s.k.	dr. Bíró Péter s.k.	dr. Bendli Attila József s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró